

Budżety gospodarstw domowych¹ w województwie opolskim w 2023 r.

30.09.2024 r.

↓ **2,7%**

Realny spadek przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w relacji do 2022 r.

Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w 2023 r. wynosiły 1699,17 zł i były wyższe nominalnie o 7,2%, a realnie niższe o 2,7% w porównaniu z rokiem poprzednim. W relacji do 2022 r. wystąpił spadek spożycia większości podstawowych artykułów żywnościowych. Polepszyła się subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych. Więcej gospodarstw niż rok wcześniej oceniło swoją sytuację materialną jako dobrą, a mniej – jako przeciętną lub złą.

W 2023 r. w województwie opolskim badaniem budżetów objęto 1015 gospodarstw domowych (3,6% ogólnej liczby gospodarstw zbadanych w kraju), reprezentujących poszczególne grupy społeczno-ekonomiczne ludności (gospodarstwa domowe pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł). Przeciętne gospodarstwo domowe liczyło 2,39 osoby (w kraju – 2,43). Liczba osób w gospodarstwie zmniejszyła się o 2,4% w porównaniu z 2022 r. (w kraju – o 1,6%).

Tablica 1. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym

Wyszczególnienie	2022	2023	
		w osobach	Polska=100
OGÓŁEM	2,45	2,39	98,4
w tym:			
Pracujących	1,01	0,97	95,1
Pobierających świadczenia społeczne	0,84	0,83	103,8
w tym emeryturę lub rentę	0,73	0,72	101,4
Pozostających na utrzymaniu	0,55	0,53	93,0

Przeciętne miesięczne wydatki gospodarstwa domowego na 1 osobę w województwie opolskim w 2023 r. osiągnęły wartość 1699,17 zł i były nominalnie wyższe o 7,2%, natomiast realnie niższe o 2,7% (w kraju odpowiednio: o 9,4% i o 1,8%). W 2023 r. gospodarstwa domowe przeznaczały 96,0% wszystkich swoich wydatków na zakup towarów i usług konsumpcyjnych (w kraju – 96,6%).

Przeciętne miesięczne wydatki gospodarstwa domowego na 1 osobę były o 3,8% (o 62,88 zł) wyższe od wydatków notowanych w kraju

¹ Dane za lata 2022–2023 zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 i nie są wprost porównywalne z danymi za lata wcześniejsze, które zostały uogólnione w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. W związku z uaktualnionym uogólnieniem wyniki za 2022 r. różnią się od wcześniej publikowanych.

Wykres 1. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Podobnie jak przed rokiem najwyższy udział w strukturze wydatków ogółem gospodarstw domowych miały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe – 27,1% (w kraju – 27,2%). Kolejną znaczącą grupą wydatków były opłaty ponoszone przez gospodarstwa z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i za korzystanie z nośników energii – 18,3% (w kraju – 19,9%), a w dalszej kolejności wydatki na transport, które stanowiły 8,2% (w kraju – 9,0%). Najmniej środków finansowych, zarówno w województwie jak i w kraju, gospodarstwa przeznaczyły na edukację.

W strukturze wydatków gospodarstw domowych najwyższy udział miały wydatki na żywność i napoje bezalkoholowe

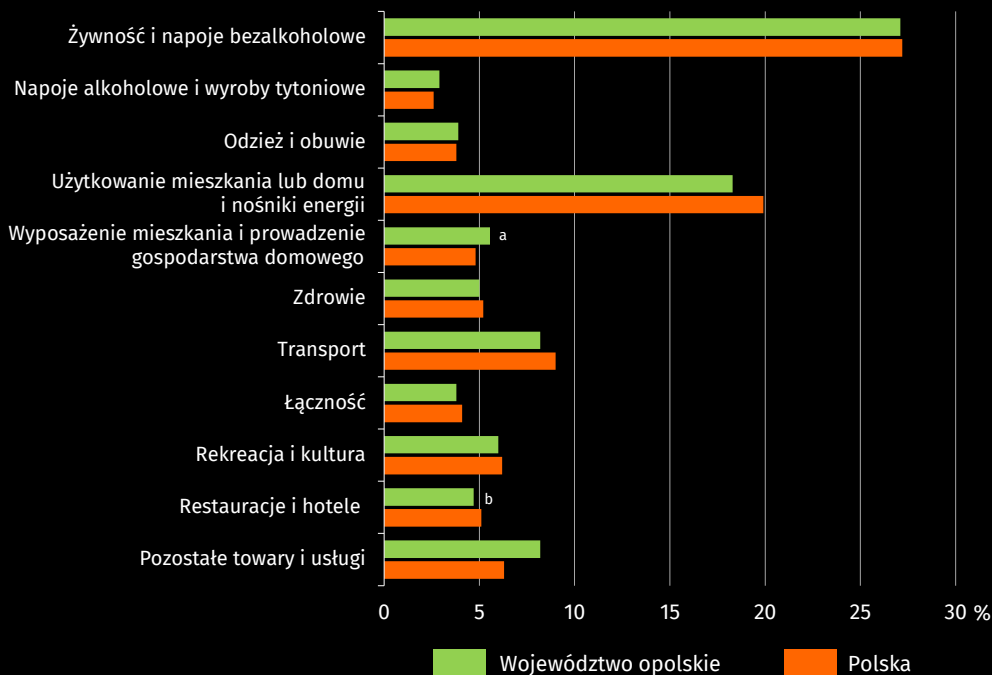
Tablica 2. Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2022		2023	
	województwo opolskie		Polska	
	w złotych			
O G Ó Ł E M	1584,86	1699,17	1636,29	
W tym towary i usługi konsumpcyjne^a	1510,32	1631,12	1580,09	
w tym:				
Żywność i napoje bezalkoholowe	411,77	459,89	444,81	
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	42,87	49,86	42,75	
Odzież i obuwie	59,55	65,83	62,48	
Użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	279,28	310,72	325,33	
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	72,68	95,11 ^b	78,57	
Zdrowie	93,55	85,80	85,28	
Transport	180,28 ^c	138,64	147,55	
Łączność	66,66	64,66	67,83	
Rekreacja i kultura	96,78	101,75	100,82	
Restauracje i hotele	68,73	80,28 ^d	83,57	
Pozostałe towary i usługi	108,16	139,46	102,50	

a łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków. b-d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: b – 10,07%, c – 13,28%, d – 12,84%.

Struktura przeciętnych miesięcznych wydatków gospodarstw domowych w województwie nie odbiegała znacząco od struktury tych wydatków przeciętnie w kraju. Największą różnicę zaobserwowano w opłatach z tytułu użytkowania mieszkania lub domu i korzystania z nośników energii (udział w województwie był niższy o 1,6 p. proc. niż średnio w kraju).

Wykres 2. Udział przeciętnych miesięcznych wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w wydatkach ogółem w 2023 r.

a, b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 10,07%, b – 12,84%.

Badanie budżetów gospodarstw domowych dostarcza również informacji na temat spożycia żywności. W porównaniu z 2022 r. wystąpił spadek spożycia większości podstawowych artykułów żywnościowych, a w szczególności cukru (o 28,4%), warzyw (o 8,8%), wędlin i innych przetworów mięsnych (o 6,2%), mleka (o 5,6%) oraz olejów i tłuszczów (o 5,4%). Wzrost odnotowano m.in. w przypadku spożycia masła (o 8,8%), owoców (o 7,2%), jogurtów (o 6,9%), wód mineralnych lub źródlanych oraz serów i twarogów (po 2,0%).

W porównaniu z 2022 r. spadło m.in. spożycie cukru, warzyw oraz wędlin i innych przetworów mięsnych, a wzrosło m.in. spożycie masła, owoców i jogurtów

Tablica 3. Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych

Wyszczególnienie	2022	2023	
		województwo opolskie	Polska
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	5,25	5,01	4,99
Mięso w kg	5,03	4,83	4,85
Ryby i owoce morza ^a w kg	0,21	0,20	0,24
Mleko ^b w l	2,85	2,69	2,76
Jogurty w kg	0,58	0,62	0,61
Sery i twarogi ^c w kg	1,00	1,02	1,01
Jaja w szt.	12,88	12,36	10,60
Oleje i tłuszcze w kg	1,11	1,05	1,01
Owoce w kg	3,59	3,85	3,71
Warzywa w kg	7,37	6,72	6,83
Cukier w kg	0,81	0,58	0,70
Kawa, herbata i kakao w kg	0,24	0,23	0,25
Wody mineralne lub źródlane w l	6,89	7,03	5,95

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garnażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. b Bez zagęszczonego i w proszku. c Bez słodkich serków.

W analizowanym okresie w województwie wyższe od konsumpcji w kraju było przeciętne miesięczne spożycie m.in. wód mineralnych lub źródlanych (o 18,2%), jaj (o 16,6%), pieczywa (o 6,1%), olejów i tłuszczów (o 4,0%, w tym masła o 15,6%). Niższe natomiast niż średnio w kraju odnotowano spożycie m.in. cukru (o 17,1%), ryb i owoców morza (o 16,7%), kawy, herbaty i kakao (o 8,0%) oraz ziemniaków (o 4,2%).

Wykres 3. Odchylenia względne przeciętnego miesięcznego spożycia wybranych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych od przeciętnego miesięcznego spożycia w kraju w 2023 r.
Polska=100

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych, bez konserw rybnych. b Bez zagęszczonego i w proszku. c Bez słodkich serków.

Wyniki badania budżetów gospodarstw domowych w 2023 r. wykazały, że zasadnicza większość gospodarstw domowych deklaruje posiadanie telefonu komórkowego (98,6%), pralki automatycznej (97,4%), odbiornika telewizyjnego (94,5%), smartfona (92,3%) oraz urządzenia z dostępem do Internetu (91,2%). Około 3/4 gospodarstw posiadało rower (bez dziecięcego), komputer osobisty, kuchenkę mikrofalową oraz samochód osobowy.

Prawie wszystkie gospodarstwa domowe były wyposażone w telefon komórkowy, pralkę automatyczną i odbiornik telewizyjny

W porównaniu z 2022 r. odnotowano wzrost odsetka gospodarstw domowych posiadających m.in. zmywarkę do naczyń (o 7,5 p. proc.), smartfon (o 7,3 p. proc.), urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej (o 4,7 p. proc.) oraz urządzenie z dostępem do Internetu (o 3,4 p. proc.). Spadek udziału gospodarstw wystąpił w przypadku wyposażenia m.in. w samochód osobowy (o 2,4 p. proc.), odbiornik telewizyjny (o 1,1 p. proc.), kuchenkę mikrofalową (o 0,5 p. proc.) oraz komputer osobisty (o 0,2 p. proc.).

W relacji do średniej krajowej w 2023 r. odnotowano wyższy stopień wyposażenia gospodarstw domowych m.in. w rower – bez dziecięcego (udział wyższy o 16,3 p. proc.), zmywarkę do naczyń (o 8,4 p. proc.), kuchenkę mikrofalową (o 5,0 p. proc.) oraz smartfon (o 4,1 p. proc.). Niższy natomiast niż średnio w kraju był udział gospodarstw wyposażonych m.in. w sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku (o 1,6 p. proc.), komputer osobisty (o 0,7 p. proc.), odbiornik telewizyjny (o 0,6 p. proc.) oraz telefon komórkowy (o 0,2 p. proc.).

Tablica 4. Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania^a

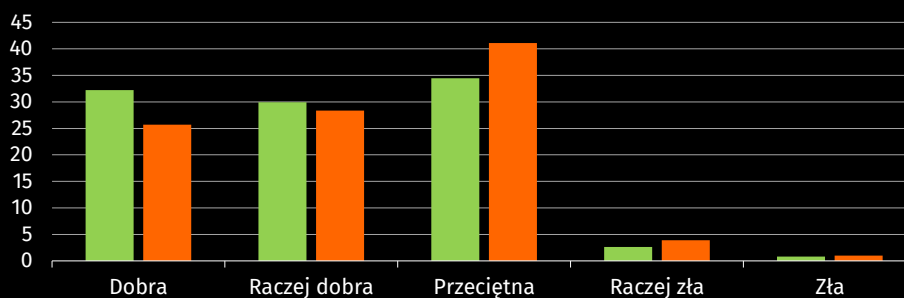
Wyszczególnienie	2022	2023	
		województwo opolskie	Polska
		w % ogółem gospodarstw domowych	
Pralka automatyczna	96,1	97,4	96,6
Zmywarka do naczyń	57,7	65,2	56,8
Kuchenka mikrofalowa	75,4	74,9	69,9
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	62,5	63,3	64,9
Odbiornik telewizyjny	95,6	94,5	95,1
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	62,4	67,1	64,4
Telefon komórkowy	96,4	98,6	98,8
Smartfon	85,0	92,3	88,2
Komputer osobisty	78,1	77,9	78,6
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	87,8	91,2	87,5
Drukarka wielofunkcyjna	42,2	43,8	41,0
Rower (bez dziecięcego)	76,6	79,0	62,7
Samochód osobowy	76,3	73,9	73,0

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę, gramofon. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

W 2023 r. polepszyła się subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w województwie. Nadal przeważały oceny dobre lub raczej dobre nad złymi lub raczej złymi. Nastąpił wzrost odsetka gospodarstw oceniających swoją sytuację materialną jako dobrą albo raczej dobrą (62,1% gospodarstw domowych ogółem wobec 60,4% w 2022 r.) i było to więcej niż średnio w kraju (54,0% wobec 50,6%). Mniej natomiast gospodarstw niż rok wcześniej oceniło swoją sytuację materialną jako przeciętną (34,5% wobec 36,1%, przy średniej dla kraju 41,1% wobec 43,5%). Również mniej było gospodarstw domowych oceniających swoją sytuację materialną jako raczej złą albo złą (3,4% wobec 3,6%; w kraju odpowiednio: 4,9% i 5,9%).

W porównaniu z 2022 r. polepszyła się subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych

Wykres 4. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2023 r.

* * *

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Opolu

p.o. Dyrektora Renata Wasilewska

Tel: 77 453 14 52

Rozpowszechnianie:

Opolski Ośrodek Badań Regionalnych

Hanna Sterniuk-Mościcka

Tel: 5140 901 001

e-mail: H.Sterniuk-Moscicka@stat.gov.pl

Obsługa mediów:

Monika Bartel

Tel: 77 423 09 75

e-mail: M.Bartel@stat.gov.pl

www.opole.stat.gov.pl

[@Opole_STAT](https://twitter.com/Opole_STAT)

[@USOpole](https://www.facebook.com/USOpole)

Powiązane opracowania

[Sytuacja gospodarstw domowych w 2023 r. w świetle wyników badania budżetów gospodarstw domowych](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych lokalnych – Ludność – gospodarstwa domowe](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Budżet gospodarstwa domowego](#)

[Gospodarstwo domowe](#)

[Spożycie artykułów żywnościowych w gospodarstwie domowym](#)

[Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych](#)

[Wydatki gospodarstwa domowego](#)

[Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne](#)

[Wyposażenie gospodarstw domowych](#)